

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hírlap.
Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdi-Vásárhely, 1901. november 10.

Vasárnap.

XX. évfolyam. 89. szám.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények. Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek ügyében Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:
4 hasábos petítorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Nyílttér sora 30 fillér.
A hirdetmények s nyíltterek díja előre fizetendő.

A királyi intőszó.

Ismeri immár a parlament az egész állami életet felölelő feladatainak egész tartalmát és értelmét, melyet követnie kell, ha e feladatokat valóban hasznosan akarja megoldani. Valamint a parlament a nemzetből ered és ezáltal, miként el kell ismerni, a nemzet szabad akaratából, azonképpen a nemzetnek folyton a parlament háta mögött kell állnia, közöszellemnek kell őket áthatnia, hogy egymást megértés, méltányolja és támogassák. Ezt az egyedül üdvös viszonyt követeli a trónbeszéd is, mely lendületes előadásban hangsúlyozza, hogy a törvényhozásnak csak védő és előmozdító hatalma van, de azt is csak akkor fejtheti ki, ha mögötte dus munkában szorgoskodik a nép teremő ereje. Ezt egész fontosságában helyesen meg kell érteni, meg kell szivlelni. Ez nemcsak azt jelenti, hogy, valamint a nép teremő munkálkodását mi sem pótolhatja, még legjobbjainak legbőleesebb — nem követett tanácsai sem, mert hiszen száz okos szó sem nyolc le egyetlen egy okos tettet, épp úgy áll a dolog a gazdasági foglalkozások egyes ágaival is. Ha a népnek előbb mindig a saját kezdéséből kell magán segítenie a haladó versenyben, akkor földművelésnek, kereskedelemnek és iparnak is előbb saját erejükből, üzemük és terményeik fokozott tökéletesítésében, idegen haladás, idegen és saját tudás, idegen és saját tapasztalásértelmes kihasználásában kell keresniök az alapos segély forrását a fennforgó bajok ellen, tehát technikailag teljesen versenyképesekké, kereskedelmileg teljesen megbízhatókká kell magukat tenniök. Az így elért versenyképességet aztán az államnak kell közigazgatásilag és törvényes intézkedések által megtartani és erősíteni. Szervezetével és anyagi eszközeivel csak itt segíthet az állam hathatósan, de csak, hogy „a nemzeti termelést és a nemzeti munkát minden irányban és összhangban támogatassa.” Tehát semmi állami szocializmus, sem az ipar és kereskedelem, sem a földművelés érdekében; előbb az alapok, az önségélynek az önbizalomban gyökerező munkája, és ha ez a munka nem elég, állami segítség.

De a népnek a parlamenthez való viszonyát a parlamentáriusoknak a néphez való viszonya által is fenn kell tartani. A képviselőknél választóikhoz való vonatkozásai kell, hogy mindig élénkek, életteljesek maradjanak. Hány korábbi képviselő gondolta magában, mikor a mandátumot a választóktól már kivendégeskedte, kierőszakolta, vagy megvette: az

általam eléggé tisztelt választók most már másképpen vessék szememre szeretetüket; a legközelebbi választásnál különben is más kerület int megvesztegető személyemnek. És hány ilyen bizalomtámoros jelölt bukhatott el ezuttal, mert elvesztették az érintkezést a választókkal, kiket most, mikor minden jogtalan befolyásolás tilos, kiváló gonddal kell kezelni. De joguk is van a választóknak ahhoz, hogy így bánjanak velük; bizalmukat a képviselő a maga számára szavaztatta meg őt évre, tehát az egész időn át meg kell őriznie ezt a bizalomraméltóságot. Ámde éppen azért, mert folytonos érintkezésben áll a néppel, arra felvilágosítólag hat, mint ki az általános érdek gyújtójában áll, meg fogja akadályozni, hogy helyi érdekek és kívánságok követelésekké fújják fel magukat, melyek az általános, a nemzeti érdekekkel össze nem egyeztethetők. Így a választók mérlegelni tudják, mit követelhetnek, mit tegyenek és a nemzeti szellemnek ez a szakadatlan váltakozó áramlása parlamenttől a néphez, néptől a parlamenthez kimeríthetetlen fiatalítókut lesz nép és parlament számára.

Megtámadott mandátum. Kézdivásárhely város nagy többséggel megválasztott szabadelvűpárti képviselője: Benke Gyula mandátuma ellen megsemmisítés iránti folyamodványt adott be, e hét elején a Kuriához, mint a lapok írják, — Gergely (?) Sándor és társai nevében, maga a jelentékeny kisebbségben maradt ellenzéki jelölt: Kovács János gabonakereskedő, továbbá Jakabos Ágoston és Jancsó Béla itteni választópolgárok. Konstátáljuk e ténnyel, de nem hiszünk, hogy maguk a folyamodók is komolyan bíznának panaszuk sikerében és pedig azért, mivel a Kuriánál tények, igazságok behizonyítására van szükség, nem pedig olyan vélt vagy kigondolt okokra, a minőkkel ez ügygel kapcsolatban egyik ellenzéki újság előhozakodik.

Országgyűlés. A képviselőház november 5-én ülést tartott Apponyi Albert gróf elnöke alatt. A napi rend egyetlen pontja a trónbeszédre adandó választófelirat megszerkesztésére hivatott bizottság megválasztása volt. A képviselők oly csekély számban jelentek meg, hogy csak közvetlenül a szavazás előtt verődött össze a határozatképességhez szükséges száz hatvan nyolc tag. A felirati bizottság tagjainak megválasztása után Apponyi Albert gróf indítványára a Ház elhatározta, hogy a jövő hétfőig nem tart ülést, hogy a felirati bizottság zavartalanul végezze munkáját. A hétfői ülésben a bizottság előreláthatólag már abban a helyzetben lesz, hogy felirati tervezetet a Ház elé terjessze, úgy, hogy a jövő hét derekán a Ház belefog érdemleges tevékenységbe s a felirati vitát megkezdendi. Az elnök felhatalmazást kért és kapott arra, hogy amennyiben a felirati bizottság előbb elkészülne munkájával, hétfő előtt is összehívassa a Házat.

A Ház munkarendje. A Ház november 5-én tartotta utolsó ülését ezen a héten. A mai ülésen megválasztott felirati bizottság, mely már meg is alakult nyomban az ülés után, még a héten befe-

jezi működését s munkálatáról a jelentést valószínűleg a jövőhét első napján, hétfőn mutatja be a Háznak. Ebben az esetben a házszabály követelte három nap multával, a jövő hét csütörtökjén megkezdődik a választófelírati vita folyamán, vagy legkésőbb annak a végén a kormány előterjeszti az 1902. évi állami költségvetést és az indemnitást, a melyek bizottsági tárgyalása nyomban megindul. — A képviselőház legközelebbi ülését hétfőn, a hónap 11-én tartja.

BELFÖLD.

Három új püspök. A hivatalos lapban három főpásztori szék betöltéséről ad hírt a királyi kézirat s e kinevezések örömteljes visszhangot fognak keltetni mindenütt, a katolikus egyház körén is. A székesfejevári, a győri s a szombathelyi püspöki székeket tölti be.

A hivatalos lap közlése szerint a király Várossy Gyula dr. pápai praelátust, kalocsai apátkanokot és a budapesti központi papnevelőintézet igazgatóját székesfejevári püspökké, Széchenyi Miklós gróf dr. jaáki apátot, esztergomi kanonokot, a bécsi Pázmáneum magyar papnevelőintézet igazgatóját, győri püspökké és István Vilmos dr. felszentelt püspököt, szombathelyi kanonokot és püspöki helytartót, szombathelyi püspökké nevezte ki.

A királynak, mint a magyar katolikus egyház legfőbb patronusának eme legfelsőbb elhatározása három igen kiváló, törhetetlen hazafiságu, tudományos, böles, szabadelvű gondolkodású férfit jelölt a főpásztori hivatás díszes polezára. Mind a bármán együttvéve és külön-külön papi hivatásukat a hazafiúi nemes erények, az egyházi és közérdek szolgálatában és gyakorlatában töltötték be és személyükben a magyar katolikus egyháznak olyan triumvirátusa kerül e királyi kinevezéssel az egyházkormányzat élére, a kiknek munkája jelentős és megbecsülendő eredményeket fog felmutatni a magyar közélet terén is.

Az Emke közgyűlése.

Az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület november hó 10-ikén tartja tizenhetedik évi rendes közgyűlését a kolozsvári városháza nagytermében. Az egyesület múlt évi működéséről szóló jelentést az Emke alelnök föltitkára, Sándor József állította össze. A jelentés elősorban arról emlékezik meg, hogy az Emke gróf Apponyi Albertet „az 1900. évi párisi interparlamentáris konferencián a magyar nemzet dícső hírnevének megvédése körül elért sikereit” örökös disztagjává választotta. Irodalomtörténeti esemény számba ment az Emke régi erdélyi lakodalmas bálja, mely az erkölcsi sikeren kívül ötezer koronát jövedelmezett. Az egyesület pénzügyi állapota is erősen fellendült, úgy, hogy a jelenlegi tényleges vagyon már csaknem eléri a három millió koronát. Ez összeg kamataiból az elmúlt év folyamán 150.000 koronát fordítottak a nemzeti közművelődés emelésére, míg a fent maradó összeget és a befolyt tagsági díjakat az alapítókhoz csatolták. Különös tevékenységet fejtett ki az Emke a múlt év folyamán a honi ipari cikkek terjesztésével, mely célznak könnyebb elérhetése érdekében közvetlen kapcsolatba lépett a kereskedelemügyi minisztérium ipari szakosztályával.

Hagyatékokban befolyt a múlt közgyűlés óta 7.274 K. 84 f. A kegyelet emléke virasszon a ne-

mes lelkü elhunytak fölött, kiknek utolsó szívdobbanása is a hazáé és a magyarság szent ügyéé vala!

Az egyesület akezióra s általán segélyekre fordítható évi tőke-kamat és ingatlan utáni jövedelme a f. évben és a f. évtől kezdve a költségvetés szerint 148.882 K. 43 f.: emelkedés a múlt évihez képest: 6596 K. 8 f. E fölött, az immár örökidőkre biztosított, közel másfélszázézer K. járadék-összeg fölött rendelkezett az igazgatóválasztmány az idén s fog rendelkezni ezután is, hozzávéve az évenkénti tovább várható tőkevagyon-növekedést, illetve ennek kamatait Csekély kezdetből juttottunk idáig s hisszük, hogy haladni fogunk, amíg az erdélyi részben a magyarság csak küzdeni fog, s ezután is a nemzeti közművelődés számára egy szent vagyon fog itt cselekvőleg örök időre rendelkezésre állani!

A fentiekben az egyesület által rendszeres segélyekkel felkarolt, vagy támogatott helyek, vagy intézmények száma 106. Ezekhez járul 145 községben ugyanannyi már szervezett népkönyvtár, továbbá 74 népdaliskör, együtt 219. Ezek közül a f. évben létesült 13 népkönyvtár és 9 népdaliskör, együtt 22; létesítés alatt van továbbá 22 új népkönyvtár. A vallás- és közoktatásügyi miniszter f. év jul. 27-én 3.600 K. segélyt bocsátott rendelkezésre újabb népkönyvtárak létesítésére.

Székelyföldön.

Írta: Máthé József.

II

Mezőgazdaság.

Kevés a Székelyföldön a nagy gazda. A székelység gerinczét azok a kis birtokosok képezik még ma is, kik az ősek elpántlikázott birtokán már alig tengődhetnek. Azok képezik, mért a katona nép, mely századokig állandó bizonytalanságban vért, életet áldozott a kis juss mellett, sokkal jobban értékeli a föld becsét, mint bárki más. Neki az élete többször volt kockán, mint másnak, s tessék elgondolni, mit félhetett jobban: az életet-e, a földet-e?

A földet. Ott élt édes nemzetsége, s kihez a székely utolsó dobbanásig ragaszkodik: a család: abban az édes anyja, apja, kiknek meggyengült kezéből a védelmet átvéve. Nem mese a fejedelmek korából regénybe rótt ama jellemző adat a székelyekről: vessék ki, hány ellenség esik egyikükre, hogy levágván biza térhessenek, hol várja a munka. Nagy birtok, kis birtok oda. Oda a birtokos is. Csökken a lelkesedése is. Feje fölött függ a Damokles kardja, ha egy dob-szó megreszketteti a levegőt,

Már eleve azzal a tudattal nyujtanak kölesönt, hogy jó aratás lesz utána. Az Albina, az Allgemeine, a döglesztők mind. Így aratnak, a kik nem vetettek sűrűn életet, vagyont. Mert a földdel elvesztette a székely létalapját itthon. Ki ő a föld...

Nyomulnak nyomában tüstént. Előbb egy-kettő. Azok vonzanak többet. S a tiszta magyar helyen megcsendül az idegen szó, megdobban, spekulál, ő az idegen szív...

Elharácsoltt milliók urai aztán mindenfelé gravitálnak, csak a szép haza boldogító nagysága, hatalma nem érdekli őket.

Nem magyar ez a föld már. Nem. Minden egyéb csak nem magyar. Szívszakadva sohajt fel az ember: Istenem, mi lesz velünk, mi lesz belőlünk!!?

Siettetni a pusztulást az idegi elemi csapások özöne. Soha ily esztendő! Eső, jég, vihar tombolt át rajtuk.

Hetekig, hónapokig nem láttuk az ur napját egy-egy felőráig. Csak a pusztulás ráuk szüntelen. Oh milyen pusztulás volt ez!

Nem termett fü, nem szomzett meg a buza. Oda lett az emberek vetése.

Arviz, vihar nyomában szükség, kétségbeesés jár.

Benéz a konyhába, a kúriába. Kovás zab, rozs nem menti meg az embereket. A megkészt, zöld kukoriczára már nem lehet számítani a hóharmat miatt... A mi termés van, a rendesnek 1/5 e. Az is szemét. Vetőmag nincs, a jövőt biztosítani nem lehet...

Mi lesz a munkásokkal? A kik egész esztendőn mások garasát várták, tenyeres munkájuk után? Ezeknek kevesebb van a semminél.

Munka idő nem volt, munka sem volt, pénzük sincs. Lerongyolott számlás alakok már is. Így találja őket a tél — itthon. S mégis megszokták már itt a módosabbak szidni a munkást.

Egy-két évvel előbb még birtokos sorban álló munkások szívfajdalommal tűrik e szidalmakat... A mi kevés munka volt, azt is elvették tőlük a tótok. No ezekkel ugyan megjárták az idén...

Kevés termés után sokan fordultak a bankhoz, hogy a „szezonra” szerződött tót munkásokat kifizethessék. Elég nagy teher volt, mert a tót munkások menekvés: Albira, szász földhitelintézet, benntermett uzsorabankok terheit már alig bírja. Divatos iráson (váltó) járt le vagyon, becsület, reménység.

Jellemzően nevezi a székely a pénzintézetet döglesztőnek. A váltó lejárat ideje és az ő pénzforrásai nem esnek össze. Azért mi ismét jellemző: etetnie kell a pénzt. (Így nevezi a törlesztést.) Bizony sokszor a hogy alatt sem abrakolhat.

Hát nem is komédiáznak vele. Ugy elverik a port rajta, mintha nem is vérük volna. Kevésbül a törzsbirtokos, gyűl a pénz.

bére nagyobb, mint a szomszédban élő székely munkásoké...

Hát így védi a székely a székelyt. Irgalmat nem ismer szegény iránt a hatalmasabb.

Némileg összefügg a mezőgazdasággal a magtárak kérdése.

A Székelyföldön minden községben, sőt majdnem eklézsiában van ilyen.

Némelyik 3—4 ezer véka (6—800 hl.) tőkével rendelkezik, a mi bizony 5—5 száz lakóju községnél számot tesz inség idején.

Hát ezek nem felelnek meg a várakozásnak. Átalakulnak a legmagasabb uzsora kamattal dolgozó népboldogító intézményekké. De másnak álmotlák egykor az alapítók!

A legtöbb 30—40% kamattal dolgozik. Pedig mikor a szegény székelynép, messzelátó vezetőinek a tanácsára, ezeket az egyházak szárnyai alatt álló magtárakat megalapította, két dolog lebeghetett szeme előtt. Először, hogy a folyton növekedő egyházi terhektől magát megmentse; másodsor, hogy inség idejére, a mi most küszöbön van — gyűjteményében törvényes kamat mellett megtalálja az első segítséget.

Visszafelé sült el. Mert bár a legtöbbszörre tavasszal kölesön adott és vett gabona után horribilis kamatot szednek össze, vagy, ha termés nincs, kamatos-kamatokkal együtt innak a jövő év terhére. Jövedelem még sincs.

Javarészt felemészti a magtárkezelőség honorát személyzete: a klikk!

Ha tudjuk, hogy akárki innen kölesönt se kap, tisztában lehetünk a magtárak egész jelentőségével.

Igy válnak a legjobb intézmények átkaivá a népnek, így lesznek a vezetőkből ellenségek, a kiknek eljárására sokszor csak keserű átkot a nép ajkára, a miért jobb időkben egy-két véka ajándék-gabonáját beadta a magtáralap számára...

EGYESÜLETI ÉLET.

A kézdivásárhelyi Oltáregyesület jubileuma. A kézdivásárhelyi Oltáregyesület f. hó 19. és 20-ik napjain fogja áldásos működésének 25-ik éves jubileumát megünnepelni. Az ünnepélyről az egyesület lelkes alapítója Baró Szentkereszty Stephanie urhölgy és László József plebanos, főjegyző a következő meghívót adták ki: „Az Urnak 1876. évében Árpádházi szent Erzsébet ünnepén, feloldhatatlan emlékü Erzsébet királynéknak névnapján, Jézus szentségi imáadására és a szegény templomok segélyezésére megalakult kézdivásárhelyi Oltáregylet dicsőséges fennállásának és áldásos munkálkodásának 25 éves jubileumára, melyet templomi ünnepséggel és diszgyűléssel f. évi nov. 19. és 20 napjain tartunk meg, az egylet buzgó tagjait és az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívjuk.

Kézdi-Vásárhelyt, 1901. november 1.

Baró Szentkereszty Stephanie elnök, László József jegyző.

A jubileum programja.

1. Nov. 19-én d. u. 4 órakor a kézdivásárhely-kantai templomban ünnepélyes vesernye a legnőtősebb Szentség kitételével és imáadásával, szent-beszéd az Oltáriszentségről.

2. Nov. 20-án d. e. 9 órakor a papok és hívek gyónása; 9 órakor a szent elvasó elimádkozása; 3/410 órakor ünnepélyes szentmise az Oltáriszentséggel, a papok és hívek áldozása, ünnepi beszéd és Te Deum.

3. Nov. 20-án d. e. 11 órakor a kézdivásárhely-kantai főgymnasium nagytermében diszgyűlés, a következő tárgysorozattal:

a) Elnöki megnyitó beszéd.

b) Titkári jelentés.

c) Az Oltáregyletnek a gyulafehérvári központi Oltáregyesülettel való egyesülése fölött határozás.

d) Az Oltáregylet 1900. évi számadásának be-terjesztése.

e) A számvizsgáló bizottság újra szervezése.

f) Az 1901. évi vizkereszti gyűjtés beszámolója.

g) Tárlatrendezés 1902-ben.

h) Az Oltáregylet 25 éves történe-ének meg-íratása és kiadása.

i) Iudítványok, melyek a gyűlés előtt 24 órával az elnöknek bejelentendők.

j) A diszgyűlés bezárása.

TÁRCZA.

Brassóban.

A honnét szétnéz Árpád kőalakja,
A nagy Czenk csucsán állók egyedül:
Madár! dalolj csak: mennyi szép van arra,
Szellő! suttoj csak szép hazám felül.
Oh, mert e város lenn a hegy tövében,
Honát elhagyta büszkén, hidegen; —
Mért csak magyart ér földön ennyi szegény,
Saját honában mért ő idegen?

Hős Székely Mózes feje koszorutlan
— Így szól az irás — itten porladott, —
E márványtábla most még szomorubban
Hirdeti, hogy a magyar itt halott!
Hallom a nyelvét száznak és oláhnak,
Virágzik népük, a nyelvében él, —
De végbástyáján a magyar hazának
Magyarul csak e márványkő beszél!

Oh, hogyha Árpád büszke kőalakja
Valóra válna: hogy csapkodna szét
Buzogányával e gyáva, e satnya

Nép közt, mely már nem érzi szegényét!

Hogyan dörögné a magyar fülébe:

„Hazugságok mind emlékeitek,

És egyre jök csak sirolok: fölébe:

Ha, mit szereztem, mind elvesztitek!”

S a szép nagy város lenn a hegy tövében,

Erdővezte hegyek oldalán,

Koszoruzottan úgy tűnik fel épen,

Mint egy gyönyörű, elhagyott leány;

A ki hős ifjút már régóta várja,

— A nagy esatákban elfeledte őt, —

Hogy ha nem jő el magyar daliája,

Ej, hát öleljék idegenek őt!

A honnét szétnéz Árpád kőalakja,

A nagy Czenk csucsán állók egyedül,

Az ormokot még könnyű kód takarja,

De már a fény száll napkelet felül.

Madár! ébressz fel legszebbik daloddal,

Szellő! te is költsd alvó nemzetem,

Reggel van már, — ha most is mozdulatlan,

Ha most sem ébred, akkor sohasem!

Haan Béla.

IRODALOM.

A „magyarság” címéhez hiven valóban a magyarság lapja. Cikkei, tárcái s összes rovatai lelkesen szolgálják a magyarság ügyét. Szabadelvű a szó nemes értelmében, nem hajhásza a szenzációkat, a pikantériákat, pillanatszerű s m. tévesztvén szem elől, hogy az újság gyermekeknek is kezébe kerülhet, a Magyarság vezércikkeit és tárcáit a felelős szerkesztő, Benedek Elek és a főszerkesztő, Györfly Gyula országgyűlési képviselő mellett kipróbált erők írják, nevezetesen: Bódó Albert, Jancsó Benedek, Gaál Mózes, Jakab Ödön, Petefi István, Földes Géza, Lengyel Laura stb., s az ország minden részéből a közélet számos jeles író cikket a Magyarságba. A nagy gonddal szerkesztett újság az egyetlen, mely napirenden tartja a széki kérdést az ország szívében, minden nap délután jelen meg s a legszegényebb ember is megrendelheti, mert mindössze 14 korona az előfizetési ára egész évre. Megrendelhető havi 1 korona 20 fillérrel is. A Magyarság a legolcsóbb napilap. Kiadóhivatal Budapest, VIII. ker., Szentkirályi-utca 28b. Melegen ajánljuk olvasóink figyelmébe.

A Magyar Hirlap tizenegy esztendő óta folyást jobban és jobban összeforr a nagy magyar közönséggel.

Állandóan képviseli a közönség minden nemes érdekét, s így eszményi cselekedet szolgál, egyforma hősséggel, változhatatlan kitartással.

Pártérdekléssel köteve nincsen a Magyar Hirlap. Mindenkorban teljesen független. Bajnoka az igazságnak, bárki részén van is az igazság.

A Magyar Hirlap politikája mindenekelőtt tömeges magyar s ezzel kapcsolatban szabdelvű a szó legtisztább értelmében. Továbbá demokrata is, ahogy a jogegyenlőség rendíthetetlen harsosához illik.

A mai magyar irodalomnak büszkeségei azok, akikből a Magyar Hirlap gárdája áll. Mindenre, ami napilap keretében állandó munkakör: kiváló szakemberek adják a Magyar Hirlapnak java szellemi erejét.

Tárcyarovata magas irodalmi színvonalon van. Közleményeiben az erkölcs védelme s az igazság egyképen vezérli. Értesítései mindig a leggyorsabbak s mindig megbízhatók.

A Magyar Hirlap kedvezményei, amikkel előfizetőinek szolgál, páratlanok, jelentékenyek, becsesek.

Karácsonyi ajándéknak egész kis könyvtárral lepi meg állandó közönségét, még pedig teljesen díjtalanul.

Ebben az ingyen könyvtárban legnevesebb hazai írók s a legkisebb külföldi írók művei szerepelnek.

Mindenki annyi kötet érdekes regényt kap, ahány hónapig egy évben előfizetője volt a Magyar Hirlapnak.

Az ajándék-könyvek közül máris megkapták az előfizetők mutatványul:

Bárony Istvánnak: A Királytigri és Abonyi Árpádnak: A pavlinói csoda című eredeti pompás új regényeit. Új előfizetőinek ezt a két regényt is megküldi a Magyar Hirlap.

A többi kedvezmény közül kiemelendő, hogy a Magyar Hirlap előfizetői jóval olcsóbban kapják az Ország-Világ című kitűnő illusztrált folyóiratot, mint különben kapnák.

Ugyancsak kedvezményes áron juthatnak az előfizetők a Képes gyermeklaphoz.

A Magyar Hirlap minden előfizetőjének készségen és díjtalanul felel szerkesztői üzeneteiben, bármily komoly kérdésre.

A Magyar Hirlap előfizetési ára fél évre tizen négy korona, negyed évre hét korona, egy hónapra két korona negyven fillér.

A kiadóhivatal Budapest van, az V. kerületi Honvéd-utca 10. sz. alatt.

NAPI HIREK.

— **Kitüntetés.** A király Ferencz Józsefnek a magyarországi unitáriusok tudós püspökének és törvényes utódainak régi magyar nemességük épességben tartása mellett a „kilyéni” nemesi előnévet díjmentesen adományozta.

— **Erzsébet főhercegnő házassága.** Már megállapították Erzsébet főhercegnő és Windischgrätz Ottó herceg házasságának idejét. A jövő év januárjának huszonötödikén, szombati napon lesz Hetzendorfbán. Az esketési szertartásnál csak a legszűkebb hozzátartozók lesznek jelen. Az egybekelés után ebéd lesz a hetzendorfi kastélyban. Néhány nappal előzőleg fog megtörténi a főhercegnő renunziációja. Egyéb ünnepség kevés lesz; valószínű, hogy a király is ad ebédet a tisztelőkre Sehönbrunnban; ezen is csak a legközelebbi rokonság vesz részt. Windischgrätz herceg, mint ismeretes, múlt hónapban kitűnő eredménnyel elvégzte a hadiskolát. Házasságára való tekintetből lemondott arról, hogy a törzskarba beoszcák és katonai szolgálatát a csapatnál végzi. Legközelebbi állomáshelye valószínűleg Innsbruck lesz.

— **Új ügyvéd.** Dr. Herepei Iván, az ügyvédi vizsgálatot a napokban kitűnő sikerrel letéve, Kézdivásárhelyen, a kir. póstahivatal szomszédságában levő lakásán, ügyvédi irodát nyitott. Az ifjú, de kiváló jogász ismeretekkel bíró ügyvédet, kiből az ügyvédi kar egy tekintélyes taggal szaporodott, melegen ajánljuk a jogkereső közönség szíves figyelmébe.

— **Az elrabolt oltáriszentségtartó** a napokban megkerült. Kézdivásárhely szomszédságában a torjai határon levő szalmakazalok egyikének aljában volt elrejtve. Sz. S. városi jómódú polgár cselédjei találták meg a szentségmutatót s rögtön jelentést tettek a rendőrségnek, mely kiszállván a helyszínére, a szentségmutatót összerongálva, megsemmisítve különösen a szőlőin levő diszektől, s megpróbálva a drága kövektől, beszálította a rendőri hivatalba. A tottesnek nyoma sincsen, de nagy a gyanu, hogy a vakmerő tett elkövetésében czinkostársai is vannak. Ezért a nyomozatott a rendőrség tovább folytatja.

— **Egy egyesület jubileuma.** A Kézdivásárhelyi Oltáregyesület, melyet 25 évvel ezelőtt alapított a főtisztelendő vidéki papság s városunk katolikus vallású hölgyszomsága segítségével B. Szentkereszt Stephánia urhölgy, humán intézeteinknek is lelkes megteremtője, e hó 19. és 20-án fogja 25 éves fényes múltját megünnepelni. A jubileumi ünnepség programját lapunk más helyén közöljük; itt csak föl akarjuk arra hívni közönségünk figyelmét.

— **Halálozás.** Kozma József, a kolozsvári kir. áll. tanítónőképző-intézet volt tanára, a ki egy párbajban 1881-ben Váradi Károly kolozsmegyei kir. tanfelügyelőt lelőtte, a napokban Temesváron, 60 éves korában, hosszas szenvedés következtében, meghalt.

Eljegyzés. Biró Francziskát, Biró Sándor polg. isk. tanár testvérhugát, Biró Béla czófalvi áll. isk. igazgató kedves leányát eljegyezte Tyukodi Jenő, kémeri áll. isk. tanító. Kísérje szerencse frigyüket.

— **Köszönetnyilvánítás.** Egy éve múlt, hogy Tiszt. Tamási Imre plebános a Kézdivásárhelyi róm. kath. egyházközség kebelében kizárólag a szegények segélyezésére a „Szent-Antal-egyesület” páratlan buzgalommal, többek segítségével megalakította s azóta ez az egyesület mintegy 60 szegénynek állandó segélyez. Az egyesület felvirágoztatása, fejlesztése körül szerzett érdemei Tamási plebános urnak róm. kath. egyháztanácsunk előtt nem maradhatván elrejtve, annak határozatából úgy a hitközség, mint a segélyezett szegények nevében sietünk Tiszt. Tamási Imre plebános urnak leghálásabb elismerésünknek őszinte kifejezést adni, óhajtván, hogy sokáig lehessen úgy ez egyesületnek, mint hitközségünk lelki életének tevékeny buzgó vezetője. A Kézdivásárhelyi róm. kath. hitközség egyháztanácsa nevében Kézdivásárhely, 1901. nov. 7. Dr. Bánffy Zsigmond főgondnok. Dr. Varga Béla, gondnok. Vajna Károly, jegyző.

— **Halálozás.** Márkosfalvi Barabás Antal, egy becsületben megöszült, derék széki polgártársunk 93 éves korában nov. 5-én meghalt. Nov. 7-én nagy részvételt temették el Rétyen. A boldogultban, ki a szabadságharcban is részt vett, ifj. Barabás Károly honvédfőhadnagy nagyatyját gyászolja. Nyugodjék osendesen.

— **A vízbe fulladt.** Gelencei Mikola Éva 73 éves napszámos asszony múlt kedden a bucsun igen felöntött a garatra s a mint így berugott álla-

potban haza felé menet egyik pallón ment át a Gelence patakon, beleesett a patakba s onnan már csak hulláját húzták ki az arra járó emberek.

— **Fillérestély.** A Kézdivásárhelyi jótékony négyesület fillérestélyeit a tegnap, november 9-én, este megkezdte a következő műsorral; Felolvas: Balázs Mártonné. Szaval: Szabó Jenő. Hegedűn játszik: Pénzes Imre, zongorán kíséri: Pataki Józsefné. Dialog, előadják Molnár Eszter és Garam Aladár. Az estélyről jövő számunkban bővebben fogunk referálni.

— **Eltűnt képviselő.** Szabó Klmán siklósi (baranya-megyei) országgyűlési képviselő, az országgyűlés megnyitására felutazott Budapestre. Mandátumát azonban mostanig nem adta be s mivel az rövid időn érvényét veszti, ha be nem nyújtja, kutatni kezdtek Szabó Kálmán után Miklóson is, a fővárosban is, meg Sepsiszentgyörgyön is, hollegutóbb városi főjegyző volt. Mindez ideig azonban eredménytelenül. Azt hiszik, hogy utközben valahol beteg lett s ezért nem tudják holletét.

— **Tűzvészek** pusztítanak városunk környékén egy pár nap óta. Csak nemrég adtunk hírt a haralyi tűzvészről s ismét két helyről jelentenek hírt hasonló csapásokról. Így Kézdimártonfalván a néhai Kovács István járásbíró utódai, majd a Bogdán Károly csürét s még több más ottani gazda jószágát égetrők el eddig ismeretlen tettesek. Torján is két ízben volt a héten tűzvész. Legutóba folyókó 6-án a Borbándi Ferencz asztalos csürét gyújtották föl, mely szintén a lángok martaléka.

— **Mikes Kelemen szobra.** A Székelyföld elbujdosott édes szavú, szomorú lelkű, örök vidámhangu költőjének régóta szeretne szülőföldje, Zagon szobrot emelni. De a halvány csillag nem akar felragyogni, csekély az erő, nem képesek a szobrot felállítani. Most a zágoni emlékbizottság kérelemmel fordul a tanulóifjúsághoz, hogy ifjúlelkük lelkesedésével segítsenek. Rendezzenek az iskola keretében estélyt, előadást s annak jövedelmét, csekély is, fordítsák a szoboralapra. Az ifjú szív, az ifjú lélek tud még lelkesedni, reméljük tehát, hogy szobra lesz nemcsak a Székelyföld édes, bus költőjének.

JÓTÉKONYSÁG.

Kenyér a szegényeknek.

— Október hónapi beszámoló a „Szt. Antal kenyéréről”. —

Folyó év szeptember haváról október hóra áthozott 101 K. 59 f. Ehhez hozzájárult a hó folyamán a templomi perselyből okt. 1-én 12 K. 12 f. 8-án 19 K. 20 f., 15-én 16 K. 4 f., 22-én 31 K. 39 f., 29-én 21 K. 34 fillér.

Október 1-től 31-ig az üzletekben elhelyezett fiókperselyekből összesen: 20 K. 76 f. és pedig: Bartha Gyula üzletében 20 f. Öz. Császár Lukácsné 2 K. 40 f. Dávid Antal 1 K. 22 f. Ifj. Dávid István 3 K. 22 f. Dávid Gyula 67 f. Dobál Lajos 2 K. 32 f. Fajér L. Fiai 66 f. Finta Albert 57 f. Gyárfás Károly 30 f. Kovács Ferencz gyógytár 9 f. Oroszfalvi iskola (szept. és okt. hónapokban) 1 K. 98 f. Száva Dávid 3 K. 51 f. Turóczy István 3 K. 38 f. Veres Sándor 24 f. És Nagys. Benke Gyula országgy. képviselő 20 korona. Az október havi bevétel összege: 242 K. 44 fillér.

Kiadás: október 1-én „Szt. Antal Lapjára” előfizetési díj 1 évre 3 K. 30 f. és 75 klg. kenyér és 22 1/2 klg. főzliszt sütéssel 22 K. 43 f., 8-án ugyanaz 23 K. 42 f., 15-én ugyanaz 23 K. 42 f., 22-én 75 klg. kenyér és 20 klg. főzliszt sütéssel 22 K. 85 f., 29-én 75 klg. kenyérliszt sütéssel 19 K. 57 f. vagyis az október havi kiadások összege: 114 K. 99 f.

Marad november hóra: 127 K. 45 f.

Kiosztottunk ismét hetenkint kedden 1/2 9 órakor 50—50 drb 2 klgmmos fehér kenyeret és 15—30 klg. főzlisztet, vagyis összegezve a hó folyamán 250 drb kenyeret 5 mm. sulyban és — klg. főzlisztet mindig 60—60 szegény között.

Folyó év január 1-től okt. hó végéig 2100 drb kenyeret 42 mm. sulyban és 9 mm 55 klg. főzlisztet osztottunk szét rendes szegényeink között.

A jószívű emberbarátoknak a szűkölködők hála imája legyen a jutalomdíj jóindulatu támogatásukért Kézdivásárhelyt, 1901. november 1.

Tamásy Imre,
róm. kath. lelkész.

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.
Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Hirdetések.

Elveszett kan.

Egy nagy fekete-tarka 1 éves kandisznó az okt. 28-iki nagyvásárkor elveszett. A megtaláló tisztességes jutalmat kap ifj. Czimbalmos Ferencz műasztalos-tól Kézdivásárhelyen.

Építők figyelmébe.

A mai kor igényeinek teljesen megfelelő épületeket és javításokat valamint épület rajzokat, az építő urak kívánsága szerint készítek el.

Elvállalok helyben és vidéken, lakóházak és mindennemű melléképületet jutányos árak mellett.

Szakképzettségemet mindazon épületek, melyek általam lettek befejezve fényesen igazolják.

Kérve a nagyérdemű közönséget, szíves pártfogásába venni.

Az elvállalt épületek rajza teljesen díjtalan.

Együttal kötelességem hív fel arra, hogy kiérdemljem, a helyi és vidéki urak szíves pártfogását.

Kézdivásárhelytől, 1901. október hó.

Alázatos tisztelettel kérve

Molnár Antal,

150. 3-10.)

okleveles kőműves mester, épület vállalkozó

HIRDETMÉNY!

Zabola község közbirtokosságának tulajdonát képező és használható állapotban lévő,

4 ló erejű gőzeséplőgép felszerelésével együtt, szabadkézből eladó.

Venni szándékozók Zabola község házábanál értekezhetnek.

Szőlőoltványok

szokványminőségben.

A legkiválóbb 43 bor- és csemegefajtákban fajtisztán, teljes jótállással.

Élőkerítés.

Gleditschia csemeték és magvak.

Uradalmaknak, községeknek három évi törlesztésre is adatik.

Oriás tövisű, igen gyorsan fejlődő sövénynövény. Ez az egyedüli, melyből oly örökös kerítés nevelhető pár év alatt, rendkívületekkel kiadással, melyen nemhogy ember, de semmiféle állat, még az apró nyulak sem hatolhatnak át. Minden rendeléshez rajzokkal ellátott ültetési és kezelési utasítás mellékeltek. Ezer csemete elég 200 méterre. — Ára 6 frt.

Diócsémeték. Oriási jövődelmet biztosító voltánál fogva, ennek tenyésztése számos gazdaságban az utóbbi időben rendkívül elterjedt.

Színes fénynyomatu főárjegyzék ingyen és bérmentve küldetik mint don rendelési kötelesség nélkül. Árjegyzéken kívül még egy olyan könyvet kap ezzel, ki azt címére ingyen és bérmentve küldetni kéri, mely minden az a ház, vagy család a hol annak tartalmát hasznára fordítanak város, falu, pusztán, gazdag vagy szegény családnál egyaránt. Így még azoknak is igen érdekében áll kik rendelni semmit nem akarnak, mert benne számos oly közlemények foglaltak, melyek mindeinek nagy szolgálatot tesznek. Cím: „Ermelléki első szőlőoltvány-telep” Nagy Gabor, Nagy-Kágya, (146. 4-10.) u. p. Székelyhid.

KÜLÖNÖS SZERENCSÉT

hoztak tulajdonosaikra a most lefolyt sorsjátékban is, a mi főelárusítódánkból eladott **OSZTÁLY-SORSJEGYEK.**

Sorsjegyeikre most is sok főnyeremény eset mint például

| 30.000, 5000, 2000, 1000, 500, korona stb. összesen |

Nyolczszázharmincznégyezer koronát

fizettünk ki sorsjegyeink szerencsés birtokosainak.

A legközelebbi húzások **már november hó 21-én** kezdődnek, s a hivatalos tervzet alapján

100.000 sorsjegy közül 50.000 nyereménnyel lesz kisorsolva.

Tehát minden második sorsjegy nyer:

Eredeti sorsjegyek

egész sorsjegy
á 12.—K.

fél sorsjegy
á 6.—K.

negyed sorsjegy
á 3.—K.

nyolczad sorsjegy
á 150 K.

árban kaphatók míg a készlet tart

Adler L. Jakab és Testvére

bankbetéti-társaság **BRASSÓI** banküzletében.

Vidéki megrendelések azonnal s leggyorsabban teljesíttetnek. — nyeremények minden levonás nélkül, a legszigorubb titoktartás mellett fizettetnek ki.

(162. 1-4)